

کارشناسی ارشد مسائل هسته‌ای تحلیل کرد

چرا اروپایی‌ها علیه ایران لحنی تند دارند؟

قطعا هر چه زمان می‌گذرد و پرونده هسته‌ای ایران حل نمی‌شود، پرونده پیچیده‌تر شده و موضوعات جدیدتری نیز به آن افزوده می‌شود. ما پیش از این هم دیدیم که در حالی که ایران و آمریکا به توافق نزدیک شدند، جنگ اوکراین رخ داد و موضوع پیچیده‌تر شد

اتحادملت - گروه بین‌الملل - عاطفه عبدالمهی‌نژاد؛ تروئیکای اروپا، ۲۳ آبان ماه، در بیانیه‌ای نسبت به فعالیت هسته‌ای ایران ابراز نگرانی کرد و مدعی شد ایران تعهدات برجامی خود را نقض کرده است. وی به دنبال لغو مجوز فعالیت برخی بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از سوی ایران، سه قدرت اروپایی فرانسه، آلمان و بریتانیا، پس از تکرار ادعاها و اتهام‌زنی‌ها علیه برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران مدعی شدند که به راه‌حل دیپلماتیک برای رفع تردیدها درباره ماهیت فعالیت‌های اتمی ایران متعهد هستند.

در بخشی از این بیانیه نوشته شده است: «پیشرفت‌های هسته‌ای ایران به امنیت بین‌المللی آسیب می‌زند و معماری جهانی منع اشاعه را تضعیف می‌کند. ما در کنار شرکای بین‌المللی خود برای رسیدن به بهترین راه‌حل رفع تردیدهای فزاینده در مورد ماهیت برنامه هسته‌ای ایران به رایزنی‌ها ادامه خواهیم داد. ما به یک راه حل دیپلماتیک متعهد و برای استفاده از تمام اهرم‌های دیپلماتیک برای جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای آماده هستیم.»

امبرسعد ایرانی سفیر و نماینده دائم ایران در سازمان ملل متحد نسبت به این ادعاها، واکنش نشان داده و گفت: «تروئیکای اروپا به دروغ، ایران را به عدم پایبندی به تعهدات برجام متهم کرده است.» مهر ماه سال جاری بود که محمد اسلامی رئیس سازمان انرژی هسته‌ای ایران

تروئیکای اروپا (آلمان، فرانسه و انگلیس) منتشر کردند، درباره گزارش پادمانی فصلی آژانس در ماه نوامبر(آبان) است. شورای حکام گزارشی از دبیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره فعالیت‌های هسته ایران دریافت کرده و این بیانیه را در قبال همین گزارش داده است. این مواردی هیچ نکته جدیدی ندارد، بلکه شامل همان مواردی است که در ماه سپتامبر(شهریور) نیز به آن اشاره شده است. بحث افزایش میزان ذخایر اورانیوم غنی شده ایران و رسیدن به اورانیوم ۶۰ درصد نیز موضوع جدیدی نیست و پیش از این مطرح شده بود. ضمن این که در همین بیانیه تروئیکای اروپایی به عدم نصب دوربین‌های نظارتی، وضعیت اورانیوم و مواردی اشاره شده که تکراری محسوب می‌شود. اما مسئله این است که تروئیکای اروپایی به دلیل این‌که مذاکرات ایران و آمریکا در جریان بود و تبادل زندانیان انجام شد، لحن خود را ملایم‌تر کرده بود. اکنون که مذاکرات متوقف شده، به نظر می‌رسد لحن تروئیکای اروپایی نیز تندتر شده است.»

وی افزود: «این که مسئله آتش بس در غزه را به انتشار این نوع گزارش‌ها ارتباط بهمیم یا بگویم به علت این که فضای خاورمیانه کمی آرام شده است، اقدام به تشدید فشار روی ایران کرده اند، را چندان مرتبط نمی‌بینم. وضعیت پرونده هسته‌ای ایران، محصول شرایط منطقه‌ای نیست و از مدت‌ها پیش شکل گرفته است. بعد از این که ایران و آمریکا، زندانی‌ها را مبادله کردند، درباره چگونگی پیشبرد مذاکرات و ابعاد آن هم بین ایران و امریکا اختلافاتی وجود داشت و هم بین اروپا و امریکا عدم یکدستی دیده می‌شد. اروپایی‌ها درباره آمریکا، نگرانی‌هایی داشتند. از چند ماه پیش تا کنون نیز، اروپایی‌ها نگران این هستند که آمریکا در پرونده هسته‌ای ایران، ملاحظات اروپا را در نظر نگیرد.»

جنگ غزه و پیامدهای آن در برنامه هسته‌ای ایران
این کارشناس ارشد مسائل هسته‌ای گفت: «اروپایی‌ها معتقدند ایالات متحده، قصد ندارد به ایران فشاری وارد کند، چرا که نمی‌خواهد در منطقه چین را تقویت کند، بنابراین در موضوع هسته‌ای نیز با ایران مماشات می‌کند. اما این موضوعات ناگزگی ندارد و اتفاق غیرمنتظره‌ای رخ نداده که بگویم به علت مسئله غزه است. البته درست است که غزه مزید بر علت شده و در برخی از کشورهای اروپایی این نگرانی به وجود آمده که ممکن است ایران، حزب الله را تحریک کند. اما ارتباط مستقیمی به مسئله هسته‌ای ندارد. وضعیت موجود در پرونده هسته‌ای ایران، بیشتر ناشی از سیاستی است که آمریکا در قبال منطقه اعمال ارتباط مستقیمی به مسئله هسته‌ای ایران، بیشتر و وضعیت موجود در پرونده هسته‌ای ایران از سوی دیگر در پیش گرفته است.»

وی افزود: «قطعا هر چه زمان می‌گذرد و پرونده

اخبار

آنتونیو گوتروش:

تمدید آتش‌بس در غزه برای ارسال کمک‌ها کافی نیست

دبیرکل سازمان ملل متحد، تمدید دو روزه آتش‌بس بین رژیم صهیونیستی و حماس را «بارقه‌ای از امید و انسانیت» توصیف کرد، اما هشدار داد که این زمان کافی برای کمک‌رسانی به نوار غزه کافی نیست.

به گزارش ایلنا به نقل از رویترز، «آنتونیو گوتروش» دبیرکل سازمان ملل متحد، تمدید دو روزه آتش‌بس بین رژیم صهیونیستی و حماس را «بارقه‌ای از امید و انسانیت» توصیف کرد، اما هشدار داد که این زمان کافی برای کمک‌رسانی به نوار غزه کافی نیست. وی به خبرنگاران گفت: «عمیقا امیدوارم که آتش‌بس، این امکان را برای ما فراهم کند تا کمک‌های بشردوستانه به مردم غزه را که بسیار رنج می‌برند، افزایش دهیم - با علم به این که حتی با در نظر گرفتن این مدت زمان اضافی، برآورده تمام نیازهای چشمگیر غزه غیرممکن خواهد بود». سازمان ملل متحد برخی از کمک های بشردوستانه را از طریق گذرگاه مرزی رفح از مصر به غزه رسانده است. خواستار استفاده از گذرگاه مرزی کرم شالوم که تحت کنترل اسرائیل قرار دارد، است. گوتروش افزود: «صادقانه امیدوارم که امکان استفاده از گذرگاه‌های مرزی دیگر نیز فراهم شود، چرا که این امر روند توزیع کمک‌ها را تسهیل خواهد کرد.»

بلیکن به خاور میانه سفر می‌کند

وزیر خارجه ایالات متحده طی روزهای آینده به سرزمین‌های اشغالی و کرانه باختری سفر می‌کند.

به گزارش ایلنا به نقل از سی‌ان‌ان، «آنتونی بلیکن» وزیر خارجه ایالات متحده طی روزهای آینده به سرزمین‌های اشغالی و کرانه باختری سفر می‌کند. این سومین سفر بلیکن به منطقه از زمان دور جدید درگیری‌های حماس و اسرائیل از تاریخ هفتم اکتبر است.

یک مقام ارشد وزارت خارجه ایالات متحده در این‌باره گفت که بلیکن در دیدارهای خود «بر ضرورت افزایش مدام کمک‌های بشردوستانه به غزه، آزادی همه گروهان‌ها و حفاظت بهتر از غیرنظامیان در غزه تأکید خواهد کرد». وی افزود که وزیر خارجه ایالات متحده در جریان این سفر درباره «آینده غزه و ضرورت تشکیل یک کشور مستقل فلسطینی» گفت‌وگو می‌کند. این مقام آمریکایی همچنین گفت که یکی دیگر از اهداف سفر بلیکن به خاورمیانه ممانعت از گسترش جنگ کنونی در منطقه است.

جمهوری چک:

دیگر سلاحی برای ارسال به اوکراین نداریم

وزیر دفاع جمهوری چک صراحتا اعلام کرد که دیگر چیز زیادی در انبارهای ذخایر تسلیحاتی‌اش برای ارسال به‌کی‌یف نمانده است.

به گزارش ایسا، «جانا سرنوچوا» وزیر دفاع جمهوری‌چک اوایل ماه جاری میلادی فهرستی را از تجهیزاتی که به اوکراین ارسال شده، منتشر کرد و ارزش آن ۱.۲ میلیارد کرون (۵۴.۱ میلیون دلار) تخمین زده شد.

او در گفت‌وگو با تلویزیون دولتی جمهوری‌چک بیان کرد: موارد و تجهیزات زیادی برای ما نمانده که بتوانیم به اوکراین ارسال کنیم. از طرف دیگر، تلاش خواهیم کرد تا با صدور مجوزهای صادراتی برای شرکت‌های خصوصی تسلیحاتی، کمبود ارسال تسلیحات از انبارهای خود را جبران کنیم زیرا نمی‌خواهیم با تخلیه کامل آن‌ها، توان دفاعی خود را به خطر بیندازیم.

طبق آنچه سرنوچوا خاطر‌نشان کرده، صنایع نظامی جمهوری‌چک در صورت انعقاد قرارداد برای اوکراین، ظرفیت تأمین مهمات و تسلیحات را برای این کشور دارد. او این واقعیت را مطرح کرد که پراگ نزدیک به ۵۰ خودروی جنگی و تانک پیاده نظام، ۷۰۰۰ تفنگ، ۵۰۰ مسلسل سبک و ۵۰۰ تفنگ تک‌تیرانداز را به کی‌یف فرستاده است که هزینه همه آن‌ها توسط دانمارک پرداخت شده است.

وزیر دفاع جمهوری‌چک در پایان تأکید کرد: سبقت و پیشی گرفتن در رقابت‌های تسلیحاتی کار آسانی نیست و بدین معناست که شاید برخی چیزها طبق برنامه برای اوکراین جلو نرود.

رئیس‌جمهور جمهوری چک هفته گذشته ضمن تأکید بر حمایت از اوکراین گفت که ناتو، روسیه را «بزرگترین تهدید» در اروپا می‌داند و برای یک درگیری بزرگ آماده می‌شود. طبق گزارش راشا تودی، وی با توصیف کمک به کی‌یف به عنوان یک «گام طبیعی انسانی» گفت: همه ما توافق کرده‌ایم که موفقیت اوکراین به نفع ماست. «پیتر پاول» رئیس‌جمهور جمهوری چک در پاسخ به سوالی درباره تهدید بالقوه روسیه برای بلوک نظامی ناتو تحت رهبری ایالات متحده، ادعا کرد: سال‌ها طول می‌کشد تا مسکو توانایی‌های رزمی خود را احیا کند، اما باید احتیاط کرد.

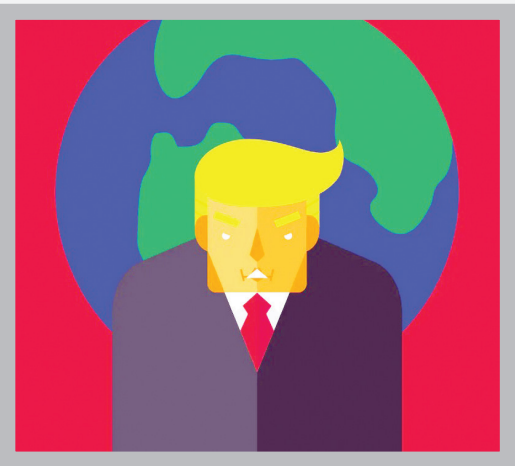
در فوریه سال ۲۰۲۴ جنگ اوکراین دو ساله خواهد شد. این کشور در ژوئن سال جاری میلادی ضدحمله‌ای را آغاز کرد که به اذعان مقامات اوکراینی و غربی نتوانسته دستاورد قابل توجهی را کسب کند. ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین که کشورش متحمل خسارات جانی و مالی سنگینی شده است، همچنان قصد دارد به این مبارزه ادامه دهد.

بین‌الملل ۷

هسته‌ای ایران حل نمی‌شود، پرونده پیچیده‌تر شده و موضوعات جدیدتری نیز به آن افزوده می‌شود. ما پیش از این هم دیدیم که در حالی که ایران و آمریکا به توافق نزدیک شدند، جنگ اوکراین رخ داد و موضوع پیچیده‌تر شد. اکنون نیز نمی‌توان گفت، جنگ غزه ناآثیری روی پرونده هسته‌ای نگذاشته است. ممکن است با ادامه حملات اسرائیل به غزه و تغییر معادلات، شرایط جدیدی ایجاد شده و روی پرونده هسته‌ای تأثیر بگذارد. رواقع هر چه حل پرونده به تأخیر بیفتد، تأثیرپذیری آن از تحولات محیطی و پیرامونی بیشتر و کار پیچیده‌تر می‌شود.»

مسئله هسته‌ای و چالش‌های دولت بایدن
این پژوهشگر روابط بین‌الملل گفت: «انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده در پیش است و شاهد افزایش رقابت انتخاباتی در انتخابات مقدماتی از یک سو و حواشی دادگاه دونالد ترامپ از سوی دیگر هستیم. نظر سنجی‌هایی که اخیرا درباره انتخابات منتشر می‌شوند نیز حکایت از افول بایدن دارند. همه این‌ها به این معناست که ممکن است مسئله هسته‌ای از اولویت و دستور کار دولت بایدن خارج شود و دولت بایدن به دنبال توافق نباشد. اگر ترامپ انتخاب شود نیز، اساسا موضوع از ابتدا وارد فاز دیگری (تشدید تحریم‌ها) می‌شود. بنابراین، این موضوع درستی است که بگویم هر چه پیش می‌رویم، پیچیدگی‌های پرونده بیشتر و بیشتر می‌شود.»

وی افزود: «این که ما بخواهیم حسد بزنیم دقیقا قرار است اروپایی‌ها و امریکا چه واکنش‌هایی به ما نشان بدهند یا پیش‌بینی کنیم که حملات رسانه‌های غربی به موضوع هسته‌ای ایران، سریالی می‌شود یا خیر، چندان قابل تحقق نخواهد بود. سیاست یک امر پویا است؛ بنابراین قطعیت در سیاست معنا ندارد. طبیعیست که وقتی ایالات متحده از مرحله انتخابات عبور کند، دولت جو بایدن تثبیت شود و به نوعی، ایالات متحده، فراغ بال بیشتری پیدا کند، در نتیجه نگاه این کشور به پرونده هسته‌ای متفاوت خواهد بود. این که می‌گویم اگر پرونده هسته‌ای حل نشود به تحولات بیرونی وابسته می‌شود، ناظر بر همین مسئله است. منظور این است که هر چه حل پرونده به تأخیر بیفتد، کار، پیچیده‌تر می‌شود، چرا که تعداد متغیرها و اتفاقاتی که بر آن تأثیرگذار است، بیشتر و بیشتر می‌شود. به همین دلیل، نه می‌توانیم پرونده هسته‌ای را حل شده بدانیم و نه غیرقابل حل و بحرانی. همه چیز به شرایط بستگی دارد. فعلا ایالات متحده احساس می‌کند برنامه هسته‌ای ایران خطر جدی و فوری ندارد، اما این، یک ارزیابی است و می‌تواند یک ماه دیگر یا چند ماه دیگر از درجه اعتبار خارج شود. اگر این ارزیابی تغییر کند، سیاست‌های آمریکا و اروپا نیز تغییر خواهد کرد.»

دهد. این طرح، به طور خاص تهدید اوکراین به قطع کمک و تهدید همزمان روسیه به افزایش شدید کمک‌ها به دشمن آن کشور می‌باشد. ترامپ هیچ اشاره‌ای به سایر کشورهایی که کمک‌های نظامی قابل توجهی به اوکراین ارائه می‌کنند یا مشکل فعلی ارسال بسته‌های کمکی اضافی به اوکراین از طریق کنگره نمی‌کند. این طرح شامل یک بلوف دوگانه و به خودی خود یک بلوف است. با این وجود، ترامپ با نشان دادن دست خود اجرای این طرح را نسبتا دشوار ساخته است.

در حوزه‌های دیگر مرتبط با سیاست خارجی احتمالا وضعیت را تشدید خواهد کرد و باعث تنش زیادی نخواهد شد. ترامپ در قبال توافق هسته‌ای با ایران و شکست مسیر قبلی را ادامه خواهد داد. ترامپ در دوران ریاست جمهوری خود در دو نوبت خطر جنگ با ایران را به جان خرید و دستور ترور ژنرال سلیمانی فرمانده ارشد نظامی ایرانی را صادر کرد و در آخرین روزهای ریاست جمهوری اش در فکر انجام حملات موشکی علیه مواضع ایران بود. از آنجایی که زمامداران ایران هرگز به صدور مجوز برای افتتاح برج ترامپ در تهران فکر نمی‌کنند و معامله گرتترین رئیس جمهور تاریخ ایالات متحده را رد خواهند کرد بدون شک ترامپ حجم حملات خود را علیه ایران افزایش خواهد داد. احتمالات دیگری برای جنگ در دوران ترامپ وجود دارد. در هر حال، او تندخو است و زود عصبانی می‌شود و منتظر فرصت برای جنگ و ستیز می‌باشد. نباید فراموش کرد که او در دوران ریاست جمهوری اش کره شمالی، ونزوئلا و سوریه را تهدید کرده بود. با این وجود، اگر احتمالاً باعث افزایش حمایت‌های ترامپ در حال برنامه ریزی آن است حملات او به آمریکا می‌باشد: حمله به قانون اساسی، به دموکراسی و به نهاد دولت. تنها دلیلی که ترامپ در دور دوم ممکن است به جنگ با کشوری دیگر نرسد این است که او بیش از حد بر نابودی کشور خود متمرکز شده است. جهان منتظر قضاوت رای دهنندگان آمریکایی است. پیش از این سخن‌ها به معنای درس گرفتن از اشتباهات جمعی است. اگر آمریکا دوباره همان اشتباه را تکرار کند مرتکب هاراگیری دموکراتیک شده است.

استراتژیست سابق ترامپ گفته بود ترامپ و شرکایش صرفا نمی‌خواهند دولت اداری فدرال را نابود کنند بلکه قصد دارند دولت را بازناسی کنند تا قدرت سیاسی و اقتصادی را در دستان خود و دوستان ثروتمندشان متمرکز سازند. این کار مستلزم حذف کنترل‌های است که بر قدرت و اختیارات قوه مجریه امریکا اعمال شده و در بوروکراسی فدرال آن کشور تعبیه شده است. ترامپ اساسا قصد دارد سیستمی را که از پیش به شکل خطرناکی به سوی انحصارگرایی سوق پیدا کرده به یک دولت حامی تمام عیار تصمیمات خود، مشابه وضعیت ایجاد شده توسط ویکتور اوربان در مجارستان و ولادیمیر پوتین در روسیه تبدیل کند.

همین موضوع را می‌توان درباره نگرش او نسبت به نهادهای جامعه بین‌المللی نیز مشاهده کرد. ترامپ در سال ۲۰۲۵ میلادی بار دیگر تلاش خواهد کرد تا حد امکان بسیاری از قراردادهای و نهادهای جهانی از بین ببرد از توافق اقلیمی پاریس گرفته تا شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد. به گفته "جان بولتون" مشاور امنیت ملی سابق ترامپ او در صورت قدرت گیری دوباره تمام تلاش خود را برای تضعیف ناتو و حتی خروج از آن پیمان امنیتی انجام خواهد داد.

ترامپ از هر چیز جهانی فراتر از امپراتوری تجاری خود بیزار است. او به خودی خود مخالف تجارت آزاد نیست و مطمئنا به بهبود زندگی کارگران ایالات متحده نمی‌اندیشد. با این وجود، او خود را معامله گر بزرگی می‌داند که می‌تواند اروپایی‌ها، چینی‌ها و همه افراد دیگر را مجبور به مذاکره در مورد شرایط مطلوب برای تری کسب و کارهای آمریکایی کند. برای ترامپ این کار باید در بستری دوجانبه صورت گیرد. به همین خاطر است که او با قراردادهای تجاری چندجانبه مخالف است حتی اگر آن قراردادهای در نهایت به نفع امریکا باشند. ترامپ وعده داده که در صورت پیروزی یک دیوار تعرفه‌ای در اطراف ایالات متحده با نرخ ۱۰ درصد برای همه کشورها ایجاد کند. در حال حاضر برخی از کشورها عملا با هیچ تعرفه‌ای مواجه نیستند در حالی که کشوری مانند چین باید با نرخ متوسط ۱۹ درصد دست و پنجه نرم کند. پیشنهاد ترامپ نه برای حفاظت از منافع آمریکا بلکه برای پاداش دادن به ملت‌هایی (با کاهش تعرفه‌ها) طراحی شده که مطیعانه از خواسته‌های ترامپ پیروی می‌کنند و جنگ تجاری جهانی بین دیگران را تحریک می‌کند. این موضع ممکن است در نهایت به قیمت انتخاب ترامپ تمام شود، زیرا وال استریت به او برای انجام معاملات خوب اعتماد ندارد. در واقع، وال استریت ترامپ را به خاطر حمایت پرانگده از صنایع داخلی سرزنش کرده است. مطمئنا چنین حرکات پوپولیستی‌ای برای او در رقابت‌های ایالتی موفقیت‌هایی را به همراه خواهد داشت با این وجود، احتمالا باعث افزایش حمایت‌های مالی کمک کنندگان در سطوح بالا از دموکرات‌ها خواهد شد. افسوس، در ایالات متحده پول حفظ حرف نمی‌زند بلکه رای می‌دهد.

جنگ و (نه چندان) صلح

ترامپ خود را به عنوان نامزد صلح طلب معرفی کرده است. این ادعا نیز مانند سایر موارد ذکر شده در مورد او ساختگی و جعلی است. ترامپ مدعی شده که می‌تواند با استفاده از تهدیدات برای سوق دادن هر دو طرف روس و اوکراینی پای میز مذاکره جنگ اوکراین را ۲۴ ساعته پایان